

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. dokonał rozliczenia emerytury G. M. w związku z przychodem osiągniętym za granicą w 2015 roku, w okresie od 13 marca 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku. Organ rentowy wskazał, że łączny przychód osiągnięty za granicą po przeliczeniu z waluty obcej na PLN w w/w/ okresie wyniósł 114 713,37 zł i przekroczył wyższą kwotę graniczną ustaloną dla tego okresu, tj. 49 304,86 zł łącznie o kwotę 20 381,30 zł. Osiągnięty przychód G. M. uzasadniał zawieszenie łącznej kwoty świadczenia za w/w okres na kwotę 20 381,30 zł, w tym:

- od 13 marca 2015 roku do 31 marca 2015 roku – o 1 299,41 x 1, tj. 1299,41 zł
- od 1 kwietnia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku – o 2 120,21 x 9, tj. 19 081,89 zł.

Po dokonaniu rozliczenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że świadczenie podlegało zawieszeniu oraz ustalił, że G. M. pobrał nienależne świadczenie w kwocie 20 381,30 zł.

(decyzja ZUS k .59 tomu drugiego akt ZUS o numerze (...))

W dniu 4 października 2016 roku G. M. złożył odwołanie od powyższej decyzji zaskarżając ją w całości. Skarżący wniósł o jej uchylenie i umorzenie postępowania w sprawie jako bezprzedmiotowego, w sytuacji braku podstaw do zawieszenia emerytury, ewentualnie o zmianę poprzez ustalenie, że świadczenie emerytalne nie podlegało zawieszeniu. W uzasadnieniu odwołania skarżący zakwestionował wysokość nienależnie pobranego świadczenia, ponieważ wskazana w decyzji organu rentowego wysokość świadczenia, to świadczenie brutto.

(odwołanie k. 2 – 5)

W odpowiedzi na odwołanie w dniu 31 października 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania. Organ rentowy wskazał, że odwołanie nie wnosi żadnych okoliczności faktycznych, środków dowodowych i argumentów prawnych, które by uzasadniały zmianę decyzji. W uzasadnieniu ZUS powtórzył argumentację z zaskarżonej decyzji dodając, że w ramach rozliczenia przychodu osiągniętego w 2015 roku przez G. M. na terenie Holandii, zainteresowany jest zobowiązany do zwrotu kwoty 20 381,30 PLN do potrącenia, której organ rentowy jest uprawniony w oparciu o przepisy art. 138 – 141 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dodatkowo organ rentowy podkreślił, że w świetle polskich przepisów emerytalno – rentowych uwzględniając zasady wynikające z postanowień rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L nr 166 z dnia 30 kwietnia 2004 roku) i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 roku dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L nr 284 z dnia 30 października 2009 roku), rozliczenie przychodu dotyczy zarówno polskich emerytów i rencistów zamieszkałych w Polsce, jak i osób zamieszkałych na terenie innych państw UE oraz z tytułu przychodu osiąganego zarówno w Polsce, jak i na terenie innych państw UE, w przypadku G. M. dotyczy osiąganego przychodu na terenie Holandii.

(odpowiedź na odwołanie – k. 11 – 15)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. M. urodził się w dniu (...).

(bezsporne)

Wnioskodawca od 2006 roku prowadzi w Holandii własną działalność gospodarczą pod nazwą (...).

(bezsporne, a nadto informacja dotycząca przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego – k. 21 tomu I akt ZUS o nr (...))

W dniu 16 lutego 2015 roku skarżący złożył wniosek o emeryturę w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł..

(wniosek o emeryturę – k. 1-14 tomu I akt ZUS o nr (...))

Pismem z dnia 25 lutego 2015 roku wniosek o emeryturę został przekazany do właściwego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. Wydział (...) Umów Międzynarodowych.

(pismo – k. 1 tomu II akt ZUS o nr (...))

Decyzją z dnia 3 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. wskazał, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca udowodnił łącznie łącznie 24 lata, 11 miesięcy i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie spełnia warunku 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych do ustawowej daty 1 stycznia 1999 roku. W celu rozpatrzenia zeznań świadków, przedłożonych na potwierdzenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w latach 1971 – 1974 niezbędne są dodatkowe dokumenty tj. zaświadczenia o zameldowaniu wnioskodawcy z lat 1971 – 1974, zaświadczenia o fakcie istnienia gospodarstwa rolnego we wskazanym okresie oraz kto był jego właścicielem.

(decyzja – k. 4 tomu II akt ZUS o nr (...))

Decyzją z dnia 24 listopada 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 16 lutego 2015 roku, uzupełnionego w dniu 16 września 2015 roku, przyznał wnioskodawcy emeryturę od 13 marca 2015 roku, to jest od osiągnięcia obniżonego wieku emerytalnego i w związku z jego oświadczeniem o niepozostawianiu w stosunku pracy, a jedynie prowadzeniu przez niego działalności gospodarczej w Holandii, podjął wypłatę emerytury od daty przyznania. Podstawę wyliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Wyliczona kwota emerytury zgodnie na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej wyniosła 2 120,21 zł. Należność za okres od 13 marca 2015 roku do 30 listopada 2015 roku wynosiła 18 261,09 zł. Wysokość świadczenia do wypłaty miesięcznie wynosiła 1 758,39 zł.

W pouczeniu decyzji wskazano wysokości przychodów, które powodują zawieszenie lub zmniejszenie świadczenia. Ubezpieczony został zobowiązany do powiadamiania organu rentowego o osiąganiu przychodu i jego wysokości oraz - w terminie do końca lutego następnego roku - o łącznej kwocie przychodu osiągniętego w roku kalendarzowym lub w poszczególnych miesiącach.

(decyzja – k. 31 – 32 tomu II akt ZUS o nr (...))

Wnioskodawca G. M. w 2015 roku osiągnął roczny przychód w wysokości – 114 713, 37 zł.

(bezsporne)

Ubezpieczony złożył oświadczenie o osiąganiu przychodu, w którym podał, że jego zamiarem jest osiąganie przychodu w wysokości niepowodującej zawieszenia lub zmniejszenia świadczenia i zobowiązał się powiadomić organ rentowy o zamiarze osiągnięcia przychodu w innej wysokości.

Oświadczenie wnioskodawcy zostało złożone na formularzu ZUS Rw – 73. W treści informacji znajdującej się na końcu oświadczenia w punkcie 7 wskazano, że osiąganie przychodu w wysokości przekraczającej 70 % kwoty przeciętnego wynagrodzenia, nie wyższej niż 130 % tej kwoty powoduje zmniejszenie wysokości świadczenia, z zastrzeżeniem pkt 12-14. W punkcie 8 wskazano, że osiąganie przychodu przekraczającego 130% kwoty przeciętnego wynagrodzenia powoduje zawieszenie świadczenia. Punkt 12 dotyczy nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Zgodnie z punktem 14 prawo do emerytury ulega zawieszeniu – bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu oraz bez względu na wiek emeryta – z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Ponadto pouczenie zawiera również informację, że powyższe zasady mają zastosowanie również do emerytur przyznanych osobom pozostającym w stosunku pracy w państwach członkowskich UE, Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu lub w innych państwach, z którymi Polskę łączą dwustronne umowy międzynarodowe w dziedzinie ubezpieczeń społecznych (z wyłączeniem osób wykonujących zatrudnienie w Australii, z którą po stronie australijskiej obejmuje wyłącznie emerytury z tytułu zamieszkania w tym państwie). Wykaz tych państw można znaleźć na stronach internetowych Zakładu.

Ponadto pouczeno wnioskodawcę, że w celu ustalenia, czy osiągnął w minionym roku przychód uzasadniający wypłatę świadczenia w pełnej czy w zmniejszonej wysokości albo uzasadniający zawieszenie wypłaty, jest on obowiązany do końca lutego każdego roku powiadomić Oddział ZUS o łącznej kwocie przychodu osiągniętego w ubiegłym roku kalendarzowym lub – w celu umożliwienia rozliczenia w najkorzystniejszy sposób – o kwocie przychodów osiągniętych w poszczególnych miesiącach. Jeżeli przychód jest osiągniany z więcej niż jednego tytułu - należy wskazać przychody uzyskane ze wszystkich tytułów.

(oświadczenie wnioskodawcy – k. 34 – 34 verte tomu II akt ZUS o nr (...))

W dniu 24 maja 2016 roku wnioskodawca poinformował Zakład Ubezpieczeń Społecznych o wysokości przychodu.

(pismo k.37 – 58 tomu II akt ZUS o nr (...))

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie wyżej powołanych dokumentów, których wartości dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron postępowania, a Sąd nie znalazł podstaw do tego, ażeby z urzędu odmówić im wiarygodności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie jest zasadne.

Stosownie do art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.) prawo do emerytur i rent ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 103a-106.

Zgodnie z art. 104 ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-8 oraz w art. 105, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6.

Ustęp 1a art. 104 powyższej ustawy stanowi, że dla emerytów i rencistów prowadzących pozarolniczą działalność za przychód, o którym mowa w ust. 1, przyjmuje się przychód stanowiący podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych. Za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności, z uwzględnieniem ust. 3 (art. 104 ust. 2 ustawy).

W myśl ust. 3 wspomnianego wyżej artykułu przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do emerytów i rencistów osiągających przychód z tytułu działalności wykonywanej za granicą.

Zgodnie z dyspozycją art. 104 ust. 4 ustawy emerytalnej przepisy ust. 1, 1a i 2 stosuje się również do osób wyłączonych z obowiązku ubezpieczenia społecznego z tytułu ustalenia prawa do emerytury i renty lub wykonujących działalność niepodlegającą obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z uwagi na podleganie temu obowiązkowi z innego tytułu.

Przepisów ust. 1-4 nie stosuje się do honorariów z tytułu działalności twórczej i artystycznej (ust. 5 w/w przepisu).

Na mocy art. 104 ust. 8 ustawy emerytalnej w razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyżej jednak niż 130% tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie większą jednak niż kwota maksymalnego zmniejszenia obowiązująca w dniu 31 grudnia 1998 r. w wysokości:

- 1) 24% kwoty bazowej obowiązującej przy ostatniej waloryzacji w 1998 r. - dla emerytury lub renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy;
- 2) 18% kwoty bazowej, o której mowa w pkt 1 - dla renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy;
- 3) 20,4% kwoty bazowej, o której mowa w pkt 1 - dla renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba.

9. Kwoty maksymalnych zmniejszeń, o których mowa w ust. 8, podlegają podwyższeniu, przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w kolejnych terminach waloryzacji.

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”:

- 1) w terminie do 14 dnia roboczego drugiego miesiąca każdego kwartału kalendarzowego - kwoty przychodu, o których mowa w ust. 7 i 8, z zaokrągleniem w górę do pełnych 10 groszy;
- 2) w terminie do 14 roboczego dnia listopada - kwoty graniczne przychodu dla mijającego roku kalendarzowego (art. 104 ust. 10 ustawy emerytalnej).

W rozpoznawanej sprawie decydujące znaczenie ma regulacja z art. 104 ust. 3 ustawy emerytalnej, która w sprawie ma samodzielne znaczenie, gdyż dotyczy przychodu z tytułu działalności wykonywanej za granicą. Przepis ten nie wymaga, aby przynosząca przychód działalność wykonywana za granicą podlegała ubezpieczeniom społecznym, obowiązkowym albo dobrowolnym w Polsce, podobnie nie ma znaczenia, czy przychód z tej działalności podlega podatkowi w Polsce. Regulacja dotycząca zawieszenia lub zmniejszenia emerytury ze względu na osiągnięcie przychodu, ma samodzielne znaczenie na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych, a w tym przypadku w odniesieniu do prawa do emerytury. Świadczenie z ubezpieczenia społecznego, jakim jest emerytura, wynika z potrzeby ubezpieczenia ryzyka niemożności zarobkowania ze względu na mniejszą zdolność do pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego. Świadczenie emerytalne w systemie powszechnych ubezpieczeń społecznych może być zawieszane albo zmniejszone, gdy emeryt osiąga dochody z określonej pracy lub działalności. Aktualnie emeryt w przypadku wyjazdu za granicę nie traci prawa do wypłaty świadczenia (art. 132 ustawy emerytalnej), jednak nadal nie jest obojętne, czy za granicą osiąga przychód z tytułu działalności lub zatrudnienia (art. 104 ust. 3 ustawy emerytalnej). W odniesieniu do emerytów i rencistów osiągających przychód z tytułu działalności wykonywanej za granicą ustawa emerytalna nie wprowadza zastrzeżenia, że znaczenie ma tylko działalność podlegająca obowiązkowi ubezpieczenia społecznego w Polsce. O ubezpieczeniu społecznym co do zasady decyduje prawo kraju zatrudnienia (art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, Dz.U. UE.L. 2004.166.1). Jednak regulacji z art. 104 ust. 3 ustawy emerytalnej nie można zawęzić tylko do dochodów z tytułu zarobkowania w krajach Unii Europejskiej. Zgodnie z treścią art. 104 ust. 3 ustawy emerytalnej, przepisy ust. 1 i 2, czyli o zawieszeniu lub zmniejszeniu świadczenia mają zastosowanie do emerytów i rencistów osiągających przychód z tytułu działalności wykonywanej za granicą.

Podkreślenia wymaga, że przychód z tytułu wykonywanej za granicą działalności wpływa na zawieszenie lub zmniejszenie emerytury w Polsce (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) i Spraw Publicznych z dnia 13 września 2013 r.. I UK 76/13, Legalis nr 924596).

Z kolei osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Zgodnie z art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania.

Z kolei w myśl art. 84 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 963 ze zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11. Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania,
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

W ustępie 4 i 5 art. 138 ustawy emerytalnej ustawodawca określił, za jaki okres można skutecznie żądać zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. I tak nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach - za okres dłuższy niż 3 lata, z zastrzeżeniem ust. 5. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń w związku z osiągnięciem przychodów, o których mowa w art. 104 ust. 1, podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 1 rok kalendarzowy poprzedzający rok, w którym wydano decyzję o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie powiadomiła organ rentowy o osiągnięciu przychodu, w pozostałych zaś przypadkach - za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania tej decyzji.

Organ rentowy może odstąpić od żądania zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, zmniejszyć wysokość potrąceń, ustaloną zgodnie z art. 140 ust. 4 pkt 1, lub zawiesić dokonywanie tych potrąceń na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności (art. 138 ust. 6 ustawy emerytalnej).

Wnioskodawca kwestionował w niniejszym postępowaniu kwotę określoną zaskarżoną decyzją. Twierdził również, że był przekonany, że został wprowadzony w błąd przez ZUS, ponieważ z uwagi na odprowadzanie jedynie składki na ubezpieczenie zdrowotne, a nie społeczne, które w Holandii jest dobrowolne, nie stosuje się do niego górnej granicy uzyskania przychodu. Powyższe nie wynika z żadnych pouczeń organu rentowego. Wręcz odwrotnie.

Bezspornym w tej sprawie jest, że odwołujący poinformował ZUS o prowadzonej działalności gospodarczej w Holandii, natomiast o wysokości przychodów ZUS uzyskał informację dopiero w dniu 24 maja 2016 roku celem rozliczenia przychodu za rok 2015.

Ponadto Sąd ustalił, iż wnioskodawca był pouczany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o obowiązku informowania organu rentowego o różnych okolicznościach, w celu ustalenia, czy zachodzą okoliczności powodujące zawieszenie prawa do emerytury lub renty albo wytrzymanie wypłaty lub zmniejszenie wysokości świadczenia, w tym również o osiąganiu przychodu i jego wysokości, łącznej kwocie przychodu osiągniętego w roku kalendarzowym lub w poszczególnych miesiącach. W doręczanych wnioskodawcy decyzjach była również informacja, iż osoba która nienależnie pobrała świadczenia zobowiązana jest do ich zwrotu oraz definicja nienależnie pobranego świadczenia. W decyzjach tych znajdowało się również pouczenie o zobowiązaniu uprawnionego do powiadomienia organu rentowego o wszelkich okolicznościach mających wpływ na prawo i wysokość świadczeń wskazanych w pouczeniu w decyzji przyznającej emeryturę lub rentę oraz w decyzjach o przeliczeniu lub podwyższeniu świadczenia.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego warunkiem uznania świadczenia za nienależnie pobrane jest pouczenie o okolicznościach, których wystąpienie w czasie pobierania świadczenia powoduje jego utratę (w całości lub w części). Pouczenie o takich okolicznościach nie może odnosić się indywidualnie do pobierającego świadczenie, gdyż nie da się przewidzieć, które z różnorodnych okoliczności wystąpią u konkretnego świadczeniobiorcy. W tym sensie wystarczające jest przytoczenie przepisów określających te okoliczności. Jednakże pouczenie musi być na tyle zrozumiałe, aby pobierający świadczenie mógł je odnieść do własnej sytuacji. Ponieważ pouczenie dotyczy zmian w stanie faktycznym i prawnym w stosunku do stanu istniejącego w dacie przyznania świadczenia, pobierający świadczenie musi mieć możliwość skonfrontowania zmian, jakie zaszły w jego przypadku, z treścią pouczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2008 roku, sygn. akt I UK 394/07, LEX nr 494135, Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2006 roku, sygn. akt I UK 161/05, publ. OSNP 2007/5-6/78). Nie podlega wątpliwości, że skarżący został prawidłowo pouczony przez organ rentowy.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że wnioskodawca w spornym okresie uzyskał przychód w wysokości 114 713, 37 zł, czyli przekraczający wskazane w przepisach granice. W związku z tym w roku kalendarzowym 2015 pobierał on nienależne świadczenie w wysokości 20 381,30 zł.

Co do wysokości przychodu, jaki winien zostać przyjęty, Ustęp 1a art. 104 powyższej ustawy stanowi, że dla emerytów i rencistów prowadzących pozarolniczą działalność za przychód, o którym mowa w ust. 1, przyjmuje się przychód stanowiący podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych i taki też przychód przyjął organ rentowy.

Przechodząc do kwestii nienależnie pobranego świadczenia, które obejmuje kwotę brutto na wstępie należy przytoczyć art. 34 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2000 roku, Nr 14, poz. 176 ze zm.). W myśl zaś art. 34 ust 1 organy rentowe są obowiązane, jako płatnicy składek pobierać zaliczki miesięczne od wypłaconych bezpośrednio przez te organy emerytur i rent, zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, rent strukturalnych oraz świadczeń pieniężnych dla cywilnych ofiar wojny.

Wnioskodawca pobierał nienależne świadczenie z ubezpieczenia społecznego, tj. świadczenie emerytalne w okresie od 13 marca 2015 roku do 31 marca 2015 roku w wysokości 1 299,41 zł oraz od 1 kwietnia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku w łącznej wysokości 19 081,89 zł, ponieważ wysokość jego przychodu za rok 2015 z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w Holandii wynosiła 114 613,37 zł i jednocześnie był on poinformowany o okolicznościach ustania prawa do świadczeń albo wstrzymania ich wypłaty.

Nienależnie pobrane świadczenie obejmuje kwotę brutto, czyli kwotę świadczenia faktycznie wypłaconego osobie pobierającej świadczenie, zwiększoną o kwotę podatku dochodowego od osób fizycznych odprowadzaną przez organ rentowy na rzecz organu podatkowego oraz o kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, jeśli została odprowadzona. Świadczeniem, w rozumieniu powołanych powyżej przepisów, jest bowiem kwota wyliczona na podstawie przepisów regulujących zasady ustalania wysokości świadczeń. Zaliczka na podatek dochodowy wliczana jest do dochodu uprawnionego i ostatecznie uwzględniona przy rocznym rozliczeniu podatkowym. Jest to część jego dochodu, z tym tylko, że nie może nią dysponować dowolnie, lecz wyłącznie na pokrycie zobowiązań podatkowych. Zwrot na rzecz organu rentowego nienależnie pobranego świadczenia z ubezpieczenia społecznego w kwocie brutto powoduje, że po stronie ubezpieczonego powstaje możliwość ubiegania się o zwrot "nadpłaconego" podatku dochodowego od osób fizycznych, z którym to żądaniem ubezpieczony może wystąpić do organu podatkowego (właściwego urzędu skarbowego). Nadpłatę podatku dochodowego można zrekompensować odliczeniem od dochodu wykazanego w zeznaniu rocznym dokonanych w roku podatkowym zwrotów nienależnie pobranych świadczeń, które uprzednio zwiększyły dochód podlegający opodatkowaniu, w kwotach uwzględniających pobrany podatek dochodowy, jeżeli zwroty te nie zostały potrącone przez płatnika (art. 26 ust 1 pkt 5 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; tekst jedn.: Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 z późn. zm.). Uwzględnienie przez sąd ubezpieczeń społecznych, rozpoznający sprawę o zwrot nienależnie pobranego świadczenia, należnych odliczeń

na zaliczkę podatkową jest niemożliwe także ze względów procesowych. Nie taki jest bowiem przedmiot sporu (jego podstawa faktyczna i prawna).

Powyższe oznacza to, że prawo żądania zwrotu zaliczki na podatek dochodowy przysługuje osobie, która została wskazana jako podatnik przy przekazywaniu tej zaliczki na rzecz organu podatkowego. Skoro odwołujący się G. M. został wskazany jako podatnik, a pozwany organ rentowy był tylko płatnikiem zaliczki, to prawo do żądania zwrotu zaliczki na podatek dochodowy przysługuje odwołującemu się.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki z przytoczonego wcześniej art. 138 ust. 2 pkt 1. Dla przyjęcia podstaw w nim wskazanych wymagane jest wykazanie dwóch przesłanek. Pierwsza polega na wypłaceniu świadczeń, mimo zaistnienia okoliczności powodujących ich ustanie, zawieszenie lub ustanie. W związku z czym należy wskazać, iż organ rentowy słusznie przyjął w zaskarżonej decyzji, iż brak było podstaw do pobierania przez wnioskodawcę emerytury od osiągnięcia obniżonego wieku emerytalnego. Druga przesłanka dotyczy zaś wykazania, że osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania, która to okoliczność została przez Sąd zbadana i nie była nawet kwestionowana przez skarżącego.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wnioskodawca osiągał przychód z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej przekraczający kwotę 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł do przekonania, iż zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest prawidłowa i odpowiada obowiązującemu prawu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne oddalił, o czym orzekł w sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć ubezpieczonemu z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia zażalenia

11.05.2017r.

A.M.